

Bränningen

Medlemsblad för Söderhamns Kust & Skärgårdsförening
- Årgång 29 -

Nr 2 2016

Innehåll:

Sid 2-3	<i>Ordförandeord</i>	Sid 8	<i>Berättarkväll, "Vi Skärgårdsbor"</i>
Sid 4-5	<i>Fiskeupplevelser</i>	Sid 9-11	<i>Annonser och information</i>
Sid 6	<i>Redaren Axel E. Madsen</i>	Sid 12	<i>Österdagarna</i>
Sid 7	<i>DiBiS-bilden</i>		

Ordföranden har ordet:

I 40 år bodde jag i Jämtland. Varje sommar var dock vistelsen placerad i Söderhamn och Stålnäs fiskeläge i dryga 2 månader. Otaliga scenerier från Skärgården har jag upplevt. Stormar, solnedgångar, åskväder. En hel del har blivit bilder i diaformat eller i album. Från Jämtland har jag dock två speciella minnen från det lilla fjället Håckervalen, som tillhör Oviksfjällen. Det är minnen som bara var i några minuter, och som jag hade tillfället att uppleva. Jag berättade dessa naturupplevelser på berättarkvällarna i våras, men här kommer historierna i skrift. Dokumentet "Dra åt Håckren" hittar du på följande länk:

<https://stalnasblog.wordpress.com/>

Har ni också historier lite över det vanliga. Dela gärna med er !

Så här var det:

Ibland får man uppleva naturens outgrundliga händelser. Vid två tillfällen har jag upplevt saker, som jag troligen aldrig mer får vara med om.

Den ena tillfället var i mars månad. Jag hade tillbringat natten i Kiialastugan tillsammans med en kamrat från Stockholm. Sent på kvällen före hade vi gjort en månskenstur upp på valen, även det någonting som man inte upplever så ofta. Under natten blev det väderomslag till varmare väder och snöfall, som på morgonsidan byttes mot klart och kallt väder. Vi startade tidigt från stugan och begav oss upp på fjället i riktning mot Lilla Acksjön. Solen värmdes när vi nådde upp till >>>>

Ett stort Grattis till Barbro som fått Region Gävleborgs Kulturpris.

Region Gävleborgs kulturpris 2016 har tilldelats pedagogen Barbro Olsson, Söderhamn.

Barbro Olsson är en genuin folkbildare. Med stort engagemang levandegör hon vårt kulturarv för oss Gävleborgare och för dem som besöker vårt län. Att bevara och sprida kunskap om segelsömnad och repslageri är bara några exempel på detta. Föreningen Helsingeslöjd i Söderhamn, Söderhamns kust & skärgårdsförening, Fiskaremuseet i Söderhamn och föreningen Handslaget är några av de sammanhang där Barbros insatser som föreningsmedlem, pedagog och ambassadör är särskilt viktiga.

Region Gävleborg vill med kulturpriset 2016 uppmärksamma Barbro Olssons betydelsefulla roll som förmedlare av och som viktig länk i det hälsingska kulturarvet.

Barbro på väg till Gäddan.

FOTO: Sture Claesson

OMSLAGSBILD

Svartsundsörnen, en attraktion för småbåtsägare och naturälskare, södra inloppet. Säsongen 2016 har startat. Vimpeln är hissad. Sommaren har kommit... Vi ses!

FOTO: Hans Fryklund

”Kalvpannan” som någon kallar den tjärn som ligger strax före Lilla Acksjön.

Det var så stilla och så tyst, då plötsligt ett klirrande ljud uppstod. Vi funderade vad det kom ifrån, då vi ser att runt fjällbjörkarna blir det alldeles som om det var silver runt björkarna. Jag tog fram kameran och lyckades ta en bild och den var den sista på filmrullen.

På den tiden hade jag en kamera som liknade ”Rolleiflex”, en spegelreflex som man tittar ner i. Det var bara 12 bilder på varje rulle. Vi skidade fram till björkarna och konstaterade, att det under natten bildats is mellan björkskotten och när solstrålarna började göra sitt, ramlade de ner. och bildade för en kort stund det bländade silvret.

Allt var över på 5 minuter. Hade vi kommit lite senare hade vi inte fått uppleva händelsen. Bilden är överförd från dia till digital, varför skärpan inte är den bästa.

Den andra händelsen hade också med Kiiala att göra. Ann-Cathrin och jag kom på skidor upp mot stugan. När vi skyttade tjärnen mellan tallarna såg vi något märkligt. Hela tjärnen var full av snöbollar i storlekar som fotboll, tusentals. Är det någon skolklass som varit här undrade vi, men väl nedkommen å tjärnen fanns inga spår av mänskligt agerande. Bollarna var klotrunda men väldigt tunna. Stack man med staven föll de ihop. Hur hade dessa kommit till. Efter att berättat detta för många träffade jag en chaufför som plogade Häckrenvägen bl.a. Han hade också upplevt detta. Vid en viss temperatur, nära noll gr, lätt nysnö och lite vind, så bildas detta fenomen. Denna gång hade jag den första digitalkameran med. Inte många pixlar på den tiden. Bilden är borta men en utskrift på papper har jag kvar. Kanske den kan ge en uppfattning om denna unika händelse.

/Lennart A

Silverbjörkarna uppe vid Kalvpannan. En märklig och kortvarig upplevelse

Snöbollarna på Kiialatjärn. Bilden är skannad från en utskrift, därav kvalitén. Att få uppleva detta är få förunnat.. Bilden nedan. Om man har tur att komma upp på fjället dygnet efter den första frosten kan man få se dessa färger.

Fiskeupplevelser

av Jüri Krabo

Det kom ett brev till redaktionen:

*”Vår familj som hette Krabu i efternamn var på pappas sida av estnisk härkomst och på mammas sida finsk. Det gjorde att vi kom att lära känna och umgås med de ester och finnar som fanns i Söderhamn på den tiden. Vi kände **familjen Vaarman** i Stugsund och på Storjungfrun och vi var därute ett antal gånger över åren. När jag och min bror var tonåringar sommarjobbade brorsan Juha ute på Storjungfrun och jag kom också att vara där. Senare följde jag med på laxfiske och om detta har jag skrivit ihop en liten berättelse. Till detta har jag några tidningsurklipp från Kuriren plus en del egna bilder från hösten 1962.”*

Under 60-talets första år fick min bror Juha sommarjobba hos bröderna Vaarman ute på Storjungfrun. Det blev flera små korta påhugg, framför allt när de renoverade sina båtar. Själv jobbade jag mest som springschas under de åren men kom också att vara med och jobba därute några gånger, men senare och mest med fiske.

Familjen Vaarman som vi var hos bestod av ”farmor” Elisabeth och sönerna Hjalmar och Emel. De hade dessutom en gråhund som hette ”Muri”. I en stuga intill bodde en son Aksel med frun Ölme och deras dotter Viive. Vår familj kände Vaarmans ända sedan 40-talet och vi hade varit ute på Storjungfrun några gånger med början redan 1952. Då levde även pappan Jakob. Familjen kom ursprungligen från norra kusten i Estland och hamnade efter kriget i Stugsund. Ut till Storjungfrun kom de någon gång under mitten av 40-talet. De pratade en ”knepig” blandning av estniska, finska och svenska. För min bror Juha och jag med estnisk far, finsk mor och uppväxta i Söderhamn var det inga som helst problem att prata med någon av dem.

Vid några tillfällen hade jag hjälpt bröderna Hjalmar och Emel med att **dra not i Söderhamnsån** nedanför Faxeholmen och ute på Flaket och fjärden nära Marma brädgård. Bröderna, inklusive Aksel, hade kommit på att de kunde agna sina laxrevar med skräpfisk istället för ”dyr” strömming. Fångsterna var varierande, men alltid blev det något att ta med sig.

Under några dagars skollov hösten 1962 fick jag uppleva några mycket minnesvärda båtturer med de båda bröderna. Vi startade på natten från Stugsund och jag minns båtfärden i oktobermörkret. Alla ljusen längs fjärden som speglade sig i det mörka stilla vattnet och som gjorde speglingarna långa. Fyrlysena i farleden som blinkade eller lyste med olika färger. För en skolgrabb som bara hade åkt båt i dagsljus var det förundransvärt hur de kunde hitta i mörkret. Bortanför Branthäll och närmare Enskär gjorde Emel en gir nästan i form av ett S, förklaringen var att han ville gena i farleden och komma fortare ut till Storjungfrun. Nära Storjungfrun rundade vi den lilla ön Storskvalpet och där fanns, en ljus- och ljudboj med en mistlur och strax därpå nådde vi den skyddade hamnen. Rätt upp från kajen fanns Vaarmans vita stuga. Intill låg också en mindre stuga och en bastu.

Båten som vi åkte med hade bröderna köpt något år tidigare i Finland. Modellen som var förruffad var inte vanlig på den

1962, fem bilder med Hjalmar Vaarman, 43 år, den yngste av bröderna.

FOTO: Jüri Krabo

svenska kusten. Den såg mera ut som en stor fritidsbåt. Det vållade också problem med tullen. Fiskebåtar hade reducerad tull medan fritidsbåtar hade en högre skattesats. Den registrerades dock som fiskebåt med numret SN 30 och efter överklagan och efter att ha sett hur båten användes ändrade sig Tullverket och betalade tillbaka en del av tullavgiften.

Under de dagar jag var därute kunde en vanlig arbetsdag ta sin början redan före klockan 6 på morgonen. ”Farmor” Elisabeth hade stigit upp ännu tidigare och gjort i ordning några kaffetermosar och lite mat som vi skulle ha med oss. Efter snabb frukost kastade vi loss från hamnen ute på Storjungfrun och åkte sen antingen i syd- eller nordostlig riktning beroende på hur det blåste. Laxrevarna var placerade i en lång rad i nord-sydlig riktning omkring 20 distansminuter eller närmare 40 km öster om Storjungfrun. Beroende på vindriktningen började man antingen från norr eller från söder.

Färden ut till fiskeplatsen tog närmare tre timmar och under tiden hann det att ljusna. Väl ute vid fiskeplatsen syntes i alla riktningar bara ett oändligt hav. Där vidtog spaning efter de svarta flaggor som markerade vara laxreven fanns. I det grå vådret var det svårt för mig att se dem, men för bröderna var det ju gammalt och vant.

Arbetet gick ut på att vittja revarna och agna om fiskekrokarna. Emil styrde fiskekuttern så att Hjalmar stod i lovart. Han fångade reven som hölls uppe med ett litet flöte. Till detta använde han en lång stång som var försedd med krok av ståltråd längst ut. Sen drog han in reven med kroken och agnade om denna. Strömmingarna förvarades i formalin och allteftersom skar Hjalmar till lämpliga bitar och hade i en liten låda vid relingen. Vad jag var förundrad över var att krokarna saknade ögla och man hade knutit reven om en tillplattad ände och det höll.

Med jämna mellanrum fanns det en lax på reven och min uppgift blev att klubba den och slänga den i en fiskelåda. Hjalmar stod där och rökte samtidigt som han jobbade. När en cigarett var slut tände han nästa på fimpen. Ibland svor Hjalmar som en borstbindare och då var det ingen lax på kroken. Bara huvudet fanns där, kroppen var uppäten fram till gälarna. Sälen hade varit och käkat upp större delen av laxen.

För att "freda" sig mot sälarna hade de ett gevär med sig i båten och om de fick möjlighet att skjuta på sälarna så tvekade de inte länge. Under de gånger jag var med sköts dock ingen säl.

En udda fångst som vi en gång fick var en storlom som hade svalt agnet. Hjalmar klippte av reven, tog fågeln och la den i en tom fiskelåda som täcktes med ett lock. När vi sen kom i hamn klubbade han fågeln och lämnade över den till mamma Elisabeth som lagade middag på fågeln. Lite omväxling i den vanliga fiskdieten!

Trots att långreven var utmärkt med flaggor längs hela raden hände det att större fartyg korsade reven. Då uppstod det skador och krokar saknades. De fick lagas på plats i dyningen och det verkade gammalt och vant för det tog ingen längre stund. Det fanns färdigknutna krokar med tillhörande revar och det var bara att fästa dessa i bottenreven, men det kunde ta tid att få upp den ur djupet. Djupet till botten varierade man jag minns någon siffra på som mest ca 40 meter. Fast det vanliga verkade vara omkring 15-20 meter.

Jag har tyvärr inget minne av hur många krokar hela reven bestod av, men har en känsla av att det rörde sig om en bra bit över 300 krokar. Att agna om hela reven tog omkring 6-7 timmar, inklusive matrast. Om jag nu minns rätt tog det närmare 1,5 minuter att agna om varje krok och då kan det nog stämma med ca 300 krokar. Kanske någon annan än jag minns bättre?

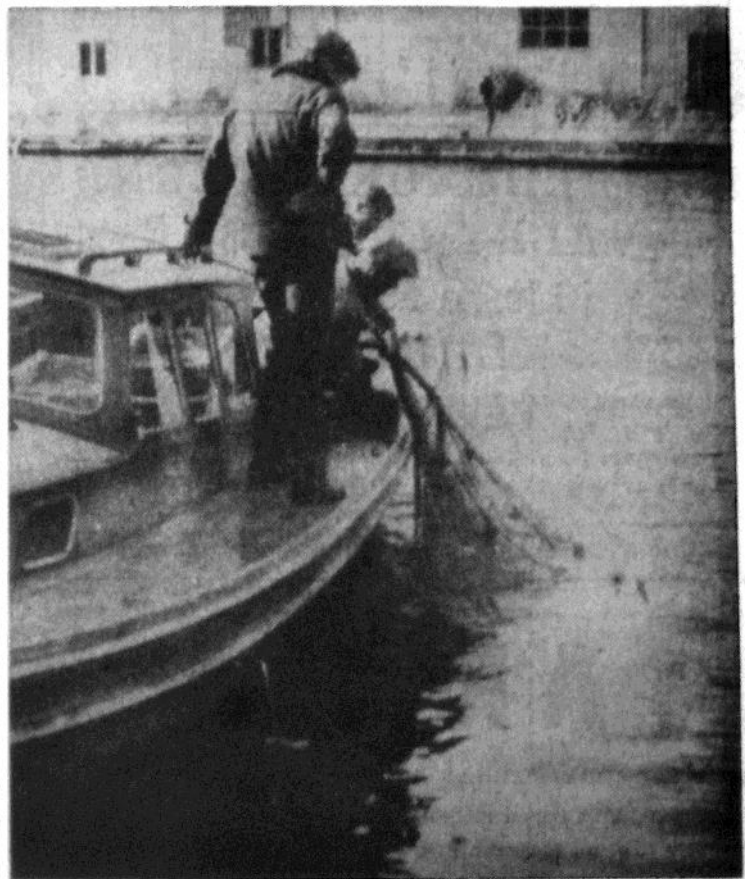
Mitt förhållande till skolan var på den tiden inte det allra bästa. Jag trivdes inte alls och när Emel senare under hösten frågade om jag kunde hjälpa honom med fisket för Hjalmar var sjuk så ställde jag upp omedelbart. Pappa Heino muttrade en del, men jag hade bestämt mig. Jag tillbringade nästan en hel vecka därute på Storjungfrun och fick känna på hur det var att vara fiskare på riktigt.

Den veckan fick jag styra båten när Emel agnade om krokarna. Det var svårt i början men jag lärde mig ganska snabbt. Första dagen blev oändligt lång och vi var ute och vittjade och agnade om i mer än 8 timmar. Lägg till tiden för ut- och inresa med omkring 6 timmar. Inte undra på att jag var helt slut efter en arbetsdag på bortåt 14 timmar.

När vi återvände till Storjungfrun ringde Emel till Gävle-fisk och de beslutade att Emel skulle leverera lådorna med lax i Vallvik. Så för hans del var arbetsdagen ännu inte slut. Väl i hemmahamnen skulle båten förberedas för nästa dags fiske. Den skulle tankas och Emel rullade fram oljefat med diesel och pumpade över till båtens tankar innan han väldigt sent kunde göra kvällen.

Morgonen efter upprepades föregående dags procedur och den långa färden ut till fiskeplatsen började. Någon morgon vaknade jag av Storsqualpets mistlur och då visste jag att det var dimma ute. Så höll jag på i nästan en vecka och allteftersom veckan förflöt insåg jag att fiskarens liv inte var av det lättare slaget. Min dröm om att kanske bli fiskare fick sig en ordentlig törn. Så slit-samt som det var fick mig att tänka om. Men veckan därute på havet och med Emel och mor Elisabeth på Storjungfrun blev ett oförglömligt minne.

Notdragning i ån

Inför laxfiskesäsongen kommer storfiskarna-yrkesfiskarna upp i Söderhamnsån för att göra storfångster. Nej den tiden är sen länge förbi då man kunde få en och annan lax än-la uppe i ån, men man fångar laxagn. Bröderna Warman på Storjungfrun har funnit att laxen är särskilt begiven på löja och mört, den går minst lika bra på denna ogräsläk som på strömmingen. Och den strömming man tar kan helt gå till avsalu som man säger. I lördags började man notdragningen efter löja i åmyn-ningen mot Flaket och in i jämnhöjd med Faxeholmen. Ena ändan av noten drog en av fiskarbrödernas kuttrar mitt i ån och en man gick på strandskoningen och släpade den andra ändan sen halade man in. Premiären gav ganska klenit resultat. 58 löjor och mörtar var alltihop. I föl fick man ibland så mycket att det var med nöd och näppe två man orkade lyfta nätet ombord. Det lär vara det myckna regnandet som gjort att småfisker flyttat på sig. På bilden halar man in noten med den magra fångsten ombord på kuttern.

Redare Axel Edvin Madsen Söderhamn

Här berättar Lars Brolin om en alldeles speciell Stugsundsbo vars namn känns igen av många, Axel E Madsen. Detta är inledningen på den artikel som Lars tidigare skrivit i tidningen "Lubrikatören". Resten av artikeln berättar om alla fartygsfakta som ursprung, ägarbyten, prestanda mm, men detta tar vi inte med denna gång.

Första världskriget blev starten för en mängd rederier. Dessa rederibildningar var ofta resultatet av några driftiga mäns strävan (ibland också dårskap). Några hade redan innan rötter i rederinäringen, men några var också rena nybörjare.

En av de driftiga männen var **skeppsmäklare Axel Edvin Madsen** från Stugsund nära Söderhamn. Han bildade under några få år - 1915-1927 - en rederirörelse baserad på part-ägande, och han redade enbart segelfartyg. De tolv fartyg han deläggde var ofta äldre, något ankomna fartyg, och han betalade relativt moderata priser, till skillnad från andra aktörer under samma tid, som betalade näst intill vansinnespriser.

Början så långt jag kunnat utröna, bestod i köpet av **Joneheld**, ett skonertskepp som inhandlades i början av 1915 enligt ett meddelande av den 15 mars, och i vilken Madsen själv stod för 7/34. I juli samma år meddelas om köp nr 2, den finskbyggda skonerten **Urania**, och priset på henne, 5 000:-, fördelades på 21 parter. Den 15 november förvärvades skonerten **Göte** för 10 000 kr varav 12/21 tecknas av Madsen.

En bit in på 1916, mellan den 25 februari och den 28 april, inhandlade Madsen inte mindre än 5 skutor, nämligen den 25 feb. skonerten **Phönix** (Madsen 23/60, pris okänt), den 21 mars galeasen **Wilhelm** (Madsen ensam 4 000:-), den 11 april skonerten **Brage** (Madsen ensam, 4 000:-), och samma dag skonerten **Kolumbus** (Madsen ensam för 10 000:-). Ännu ett av Madsen helägt fartyg köptes den 28 april, galeasen **Norway** för okänt pris.

Av dessa fem inköpta skutor stod Madsen som redare för 4, för **Phönix** stod skepparen ombord, Bengt Ludvig Assarsson för 16/60.

Men än var det inte slut. Den 15 juni förvärvades skonerten **Niels Juel** för 20 000:-, och den 17 aug. meddelades om köpet av skonerten **Gerda** följd av skonerten **Anna** den 17 sept. Anna kom att bli Madsens dyraste båt. Hon kostade 23 000:- och delades i 46 parter, varav Madsen stod för 14.

Dagen efter köpet av Anna fann också Skonerten **Karl** vägen till Söderhamn, ägd av Madsen ensam och kostande 6 000:-. Därmed var Axel Edvin Madsen nöjd, några fler köp har inte hittats. Men nog räckte det. Ett så till numerären stort rederi, bildat under så kort tid torde var ganska ovanligt i Sverige, om man undantar de tillfällen då hela rederier inköptes.

Tyvärr finns inga bilder på någon av dessa båtar, åtminstone inga som jag känner till. Men om någon tror sig hitta någon så hör av er!

/Lars Brolin

Stugsund i Februari 1959.

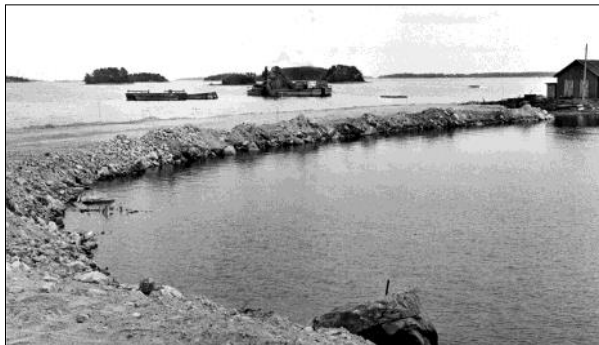
Madsénska fastigheten, uppförd i norsk stil under åren 1918/1919, ett lättillgängligt och centrumnära hus, friköpta tomter med goda parkeringsmöjligheter. Huset är A-märkt och arkitektoniskt särpräglad. Huset uppfördes som familjebostad och kontor för familjen Madsen och AB Axel E. Madsen.

En ombyggnation utfördes år 1938 till flerfamiljsbostäder med bibehållande av kontoret. Kontoret utökades åter 1971 i samband med sammanslagningen (köpet) av firmorna Brolin och Myhre.

/Bror Öhrner/

DiBiS-bilden. *Under denna rubrik kan vi hjälpas åt att lösa frågor om gamla bilder.*

Tre bilder som kommenterades av läsarna efter att de var med i förra Bränningen.

Bilden överst t.v.: Fyrbyggnaden på **Skuggskär** skall det vara, en av de båda ensfyrrarna som uppfördes 1876. Den andra stod på Brändskär, som på den gamla kartbilden heter Stångskär, men i dag heter den Brändskär. Dagens ensfyrrar står i Oljehamnen och vid Brändskär.

"Dessa fyrrar var Söderhamns första fyrrar. Ljuset kom från fotogenlyktor till 1920 då Agaljus installerades. Då fick även fyrvaktaren gå iland för gott. Två generationer Strandlund hann dock tjäna som fyrvaktare. De bodde på Skuggskär sommar som vinter för att morgon och kväll göra sin runda med fotogenkaret för påfyllning i de bastanta lyktorna. Fyrrarna syntes från Hällgrundet och visade infarten till Söderhamnsfjärden". Detta kunde man läsa i Söderhamns Tidning 24-6-63.

I Söderhamns-Kuriren 24-10-64 står det: *"Hamndirektionen i Söderhamn beslöt vid sitt senaste sammanträde om försäljning av fyrrarna Skuggskär och Brändskär. Byggnaderna skall rivas av köparen.... De två öarna får inte bebyggas, så den restaureringsintresserade sommarstugedrämmaren göra sig icke besvär. För övrigt är det bara huset på Skuggskär som skulle kunna användas som bostad, fyren på Brändskär är bara ett torn."*

Bilden överst t.h. var det många som kände igen. Båthamnen i Källskär med Sandarnefabriken i bakgrunden.

Om mittenbilden, med mudderverket utanför blivande oljehamnen, berättar Lars Brolin:

"Mudderverket hette "Herkules", drevs med ånga och eldades med ved. Söderhamns Hamn var ägare och mudderverket låg vid hamnvarvet mitt emot Lötåns utlopp. Där var det förtöjt längs det virkesmagasin som fanns men som var så dåligt att det vid ett blåsväder på 50-60-talet rasade över mudderverket. Sedermera bogserades mudderverket till Stockholm och den nye ägaren Arne Avelin, Lidingö".

Här ligger "Herkules" vid Stugsundskajen. (bild Lars Brolin)

XHS 73. Detta kan vara en Sandarnebild. Finns någon som vet något mer om denna trevliga skapelse? År, plats, människor?

Bilden finns i Helmer Söderlunds bildsamling på DiBiS.

Där kan man läsa följande:

"Helmer Söderlund (1892-1976). Efter skolgången började han arbeta på ett av sågverken i Sandarne. Där var han fackligt aktiv och vid en strejk var han strejkledare. Efter en svår olycka, där han förlorade några fingrar, sökte han till Folkhögskolan i Brunnsvik där han gick från 1913 till 1914.

Vid hemkomsten till Sandarne startade Helmer Söderlund en fotoateljé i en mindre stuga i Långrör, Sandarne."

På DiBiS finns 5 717 bilder efter Helmer Söderlund.

Berättarkvällar på "Gäddan"

En gammal tradition testades..

Under våren genomfördes två berättarkvällar på Gäddan. Tanken är att vi under hösten skall pröva med ytterligare tre kvällar. Dessa två kvällar var det c:a 10 st vardera gången, och det verkar vara ett lagom antal. Som max kan vi få in 15 personer. Det berättades om fiske, sjöfartshistorier, och en och annan berättelse från fjälltrakterna.

Idag träffas sällan folk för att samtala fritt. Antingen går man på föreläsningar eller så är TV-tittandet det mest vanliga.

Välkommen till hösten!

Bengt Hedman, Johnny Andersson, Barbro Olsson, Eivy Ängwald, Göran och Maud Flink, Sven-Gunnar Johansson, Elsie Persson och Denny Månsson.

Ur "Vi Skärgårdsbor":

Ordförandebbyte i Skärgårdarnas Riksförbund

Bengt Almqvist lämnade vid SRF:s årsmöte över ordförandeklubban till Sune Fogelström från Möja. Bengt som varit med ända sedan SRF bildades 1982 (samma år som vår skärgårdsförening bildades) fick som gåva en tavla, ritad av Anders Persson som sammanfattade all den verksamhet som han håller på med i Missjö. Han är också ordförande i ESIN, den europeiska föreningen för små öar.

T.v.: Bengt som har sin hemort på ön Missjö i St Anna skärgård. Han har till och från varit Ordf och förbundssekreterare i SRF ända från starten. Nu satsar han på sin egna verksamhet som omfattar, transporter, jordbruk, båthamn och inom snar framtid restaurangverksamhet.

T.h.: Sune Fogelström är född på ön Möja i Stockholms skärgård och har en bred bakgrund om skärgårdsbornas förutsättningar. Efter studier på KTH med examen inom elektronik, blev det konsultjobb inom data och kommunikation. Han har varit projektledare för utbyggnad av bredband i Stockholms skärgård.

Marint skräp

I de senaste numren av Bränningen har Lennart Andersson bland annat berättat om nedskräpning i haven och arbetet för att motverka detta. I "Vi Skärgårdsbor" står mer att läsa härom.

Det handlar till exempel om **plastens väg från staden till havet**. Undersökningar visar att: "80 procent av allt skräp som hamnar i havet kommer från land och 60 procent av allt skräp är plast. Marint skräp tar inte hänsyn till länders gränser och kan färdas långt från sin ursprungskälla. Effekten av marint skräp är både miljömässiga, ekonomiska och sociala."

Det finns både mindre och större EU-projekt, som verkar för att minska problemen. Ex.:

"Ett skräp om dagen är" ett vardagsprojekt där alla människor lätt kan vara med. Genom att plocka ett skräp om dagen deltar du i en gemensam aktion för att vi tillsammans kan skapa ett rent och tryggt Sverige för alla."

Läs mer om #ettskräpomedagen på <http://www.hsr.se/>

Källa: Håll Sverige rent

TOBBAS

Skärgårdsservice AB

Skärgårdsservice i Söderhamn

Oavsett om du vill åka på sälsafari, behöver transport från fastlandet till någon av öarna, vill åka på badutflykt eller fiska, kan Tobbas Skärgårdsservice stå till din tjänst.

Vi erbjuder dessutom transporter av material och varor till alla platser i skärgården

- Persontransport upp till 12 st passagerare.
- Transport av t ex byggmaterial, tunga, skrymmande föremål, lastning-och lossning
- Service, underhåll av stugor, bryggor och båtar mm
- Gasol -provtryckningar, reparationer och installationer. Sol- och vindkraft
- Trädfällning och vedtransporter i skärgårdsmiljö

Just nu kampanj på Biolan Grävattenfilter. Pris 6495:- Finns på lager för omedelbar leverans.

Mer info: www.tobbas.se

Tobbas Skärgårdsservice AB

E-post: torbjorn@tobbas.se Mobiltn: 070-3282122

Adress: Tobbas Skärgårdsservice

Flåta 14 82691 Söderhamn.

Hemsida: www.tobbas.se

Båten som används för transporter är en Aspö 600 försedd med en Jetpack vattenjet 225 hk. På bilderna syns en transport med 12 dykare med full utrustning.

Söderhamns Kust & Skärgårdsförening

Målsättning att värna om kustens och skärgårdens miljö och dess kulturarv

**Du är välkommen att bidra med Din kunskap och Dina idéer
om hur detta på olika sätt kan förverkligas**

**Fiskaremuseet i kvarteret Gäddan på Öster är vårt ansikte utåt
Bli medlem Du också, stödjande eller arbetande**

Allt stöd är välkommet!

(Läs längst ner på sidan 11)

Har du riktig
otur plockar vi
upp dig gratis.

Vår viktigaste uppgift är att rädda liv till sjöss. Det tar vi förstås inte betalt för. Men mycket kan hända, utan att det är akut fara för liv. Och då kan hjälpen stå båtägaren dyrt. Om du inte är medlem i Sjöräddningssällskapet förstås, för då rycker vi ut även om du bara har råkat ut för motorstopp eller roderhaveri. Som ideell förening är vi helt beroende av våra medlemmars stöd, och det här är vårt sätt att tacka. Bli medlem på sjoraddning.se eller ring 077-579 00 90. Då behöver du inte ha extrem otur för att få gratis hjälp.

SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

Följ med till STORJUNGFRUN

Vi åker med M/S Hulda
Pris 235:- ToR, max 25 pers./tur

Datum	Avg. Stenö	Avg. Jungfrun
9/7	11:00	17:15
10/7	09:00	17:15
23/7	11:00	17:15
24/7	09:00	17:15

Du kan besöka fyren, som är öppen 13-17. Söndagarna 10/7 + 24/7 är det gudstjänst i kapellet, alla välkomna (under gudstjänsten är fyren stängd). Medtag fika/matsäck som i händelse av regn kan förtäras i vandrarhemmets samlingslokal.

Anmälan och betalning till Visit Söderhamn 0270-753 53

eller på www.visitsoderhamn.se

Mer info finns på www.skargardsforeningen.se

Arrangeras av Söderhamns Kust & Skärgårdsförening, Storjungfruns Hamnförening, Söderhamns Kommun och Svenska Kyrkan

Söderhamns Kust & Skärgårdsförening

Ordförande

Lenart Andersson

lennander39@gmail.com

0270-285539, 0270-33030, 070-8168411

Kassör

Barbro Olsson

grimshararna@gmail.com

0270-149 15 073-0235755

Sekreterare

Hans Fryklund

hans.fryklund@gmail.com

0270-281108, 070-5424855

Övriga styrelsemedlemmar

Astrid Forslund, Björn Eriksson, Bengt Hedman, Johnny Andersson, S-G Johansson, Denny Månsson

Suppl: Tord Sundberg, Anders Burman, Håkan Elfors-Johansson

Redaktion Bränningen

Lenart Andersson (ansv. utg.), Hans Fryklund (research o. IT), Sture Claesson (sättning o. layout)

Hemsida: www.skargardsforeningen.se

E-post: info@skargardsforeningen.se

Vi finns nu också på Facebook, sök på

Kust & Skärgård Söderhamn

Kolla du också!

Kust & Skärgårdsföreningens målsättning är att värna om kustens och skärgårdens miljö och dess kulturarv.

Se vår hemsida <http://www.skargardsforeningen.se> under **Aktuellt**.

Där finns våra träffar inlagda. Vi träffas för det mesta i vår föreningslokal Gäddan. Vi jobbar ibland praktiskt med lokalen, ibland diskuterar vi händelser och historier, skriver och katalogiserar, samt inte minst viktigt, tar en kopp kaffe och macka.

Vi välkomnar alla som är intresserad av Skärgården och dess miljö.

Medlemsavgiften är 200:-/år

Bg 5705-0700

Välkommen att bli medlem!

B

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

Välkommen till Österdagarna 2016

Tisdag 12 juli

1300
Museet öppnar

1330
Hantverk, växtfärgning, Båt
presenteras

1430
Janne och Melvin Persson
spelar

1515
Guidning av Öster

1700
Österdagen avslutas

Onsdag 13 juli

1600 OBS tiden!
Museet öppnar

1730
Hantverk, växtfärgning, Båt
presenteras.

1800
Bengt Andersson & Björn-Ole
Pettersson underhåller

1845
Guidning av Öster

2000
Österdagen avslutas

Torsdag 14 juli

1300
Museet öppnar

1330
Hantverk, Båt presenteras

1430
Marie Sundberg underhåller

1515
Guidning av Öster

1700
Österdagen avslutas

Kaffe/the/saft med hembakat bröd
Guidning av Öster
Guidning inkl kaffe med dopp

40:- pr person
40:- pr person
60:- pr person

GALLERI Gäddan

En jämte på besök

Årets utställare är Conny Hemerud från Krokom i Jämtland. Målar i akvarell o akryl. Föredrar att måla människor i miljö, urbana bilder, men det blir mycket naturmotiv också.

Välkomna in i vårt lilla Galleri för att se hans alster under Österdagarna.

I samarbete med

 Studieförbundet
Vuxenskolan

Avsändare: Söderhamns Kust & Skärgårdsförening c/o Barbro Olsson, Abr. Bäckgatan 11D 3tr, 826 39 SÖDERHAMN